

Newsletter ERI Lectura

1er semestre 2022/23

Agost – Gener 2023

En primer lloc, volíem aprofitar aquestes línies per a felicitar a María García Serrano i Natalia Calvo Blázquez per la defensa de les seues Tesis Doctorals titulades “Multiple text reading comprehension in secondary education. Exploring a way to improve multiple text comprehension by fostering the students to pay attention to source information or providing them knowledge on the topic, its impact when reading conflicting multiple texts, and the individual skills that can predict their further performance”, dirigida per J. Ricardo García i Javier Rosales, i “¿Cuáles son los primeros retos que hay que superar en el desarrollo de la competencia lectora? ¿Qué consecuencias tiene alcanzarlos entre 1º y 3 de primaria? Estudio transversal y longitudinal” dirigida per Emilio Sánchez i J. Ricardo García, totes dues de la USAL. No volem deixar passar l'oportunitat de destacar que la ERI Lectura ha complert 10 anys. Per a celebrar-ho s'estan preparant diverses accions, entre elles un vídeo elaborat en col·laboració amb a Unitat de Cultura Científica de la Universitat de València als quals volem agrair públicament el seu treball d'edició dels vídeos per a commemorar el nostre 10é aniversari. En breu podran veure's aquests vídeos en la nostra web i xarxes socials.

Organització o participació en activitats científiques

durant el mes d'Agost, va participar en el *Seminario Internacional de políticas públicas locales para el desarrollo de comunidades educativas* en el Trifini centreamericà organitzat en Esquipulas (Guatemala) amb la ponència convidada titulada “Tomar la

palabra. Una intervenció en contextos de vulnerabilidad” A més, va impartir la ponència titulada “Educación literaria en Educación Infantil” en el marc del *VII Coloquio de investigación: una mirada a las infancias desde la investigación interdisciplinaria*, organitzat per la Universidad Católica Luis Amigó de Medellín.

Lalo Salmerón, va ser convidat per a impartir la conferència plenària “Comprensión lectora, ¿Cuándo en papel y cuándo en pantalla?” en el *Congreso Internacional de la Cátedra UNESCO* organitzat en Panamá en setembre 2022 <http://xcongresocatedraunesco.com/home/programa>

També va participar, amb la conferència “Generational and developmental changes in digital reading habits and text comprehension” en la *DFG Scientific Network on Reading*, reaitzat en Göttingen en octubre (<https://www.forschungsfeldlesen.fau.de/>)

Diversos membres de la ERI, Inmaculada Fajardo, Nadina Gómez-Merino, Antonio Ferrer, juntament amb Isabel dels Reis Rodríguez, van presentar el Poster titulat “Influence of face

masks on speech perception and speaker's face exploration: the case of deaf students" en la conferència del SIG15 de la EARLI, organitzada en la Ghent University.

Marina Pi-Ruano, en representació de la resta d'autors (Javier Roca, Alexandra Fort, Pilar Tejero i Christophe Jallais) va presentar el pòster "Can in-vehicle audio messages reduce the mind-wandering state of drivers? Evidence from power spectral density of EEG data" en el *33rd EEGLAB workshop*, en Lublin (Poland) celebrat de 12 al 16 de setembre de 2022.

Finalment, Javier Roca va participar en la *Reunión Científica sobre Atención (RECA) XIII* celebrada en Granada (Espanya) del 6 al 8 d'octubre de 2022, amb la comunicació oral titulada "In-vehicle auditory traffic messages could foster a higher vigilance state during partially automated driving" (autors: Marina Pi-Ruano, Alexandra Fort, Pilar Tejero, Christophe Jallais i Javier Roca). També es presentà el pòster "Effects of cognitive distraction on the processing of variable message signs in drivers with and without dyslexia" (autors: Pilar Tejero, Laura Royo i Javier Roca). Finalment, en desembre, Inmaculada Fajardo va participar en el Seminari presencial "Text simplification for people with intellectual disabilities" en el *Doctoral Program in Brain, Mind and Computer Science* of the University of Padova (Italia)

Projectes concedits

Varis han sigut els projectes concedits a membres de la ERI. En primer lloc, dins de la *Convocatoria 2021 «Proyectos Transición Ecológica y Transición Digital»* del Ministerio de Ciencia e Innovación, s'ha concedit Ladislao Salmerón i el seu equip (Amelia Mañá, Laura Gil, Cristina Vargas, Marta Vergara, Pablo Delgado, Lidia Altamura i Mario Romero) el projecte titulat "Optimización de la lectura digital: análisis e intervención en los procesos cognitivos implicados (OLEDIG)." Aquest projecte té l'objectiu general d'oferir estratègies de millora de la competència en lectura digital en estudiants d'educació secundària. També recentment a les companyes Carmen Berenguer y Eva Rosa, juntament amb Crisitna Santamarina (UPV) han rebut finançament del Ministerio de Ciencia e Innovación, dins de la convocatòria de *Proyectos de Generación de Conocimiento 2021* per al projecte titulat "Digital-based psychosocial intervention in families of children with autism spectrum disorder (ASD) and attention deficit hyperactivity disorder (ADHD).

Activitats

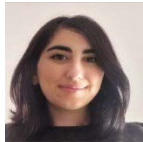

Inmaculada Fajardo y Vicenta Ávila, en col·laboració amb Plena Inclusió, han elaborat un Conte adaptat a "Lectura Fácil" per al projecte "LOS CUENTOS DE LA MEDNIGHT"

https://storage.googleapis.com/mednight/TALES/Faraon_LF.pdf

La MEDNIGHT 2022 es va celebrar en el marc de la Nit Europea de la Investigació, un projecte de divulgació científica promogut i finançat per la Comissió Europea com a part de les accions Marie Skłodowska-Curie (acord de subvenció núm. 101061190) del programa Horitzó Europa.

A més, en el marc del Programa de Doctorat en "Lectura i Comprensió", al novembre Bernhard Angele (Bournemouth University) va impartir un taller sobre "Uso de los movimientos oculares para estudiar la lectura". Finalment destacar que, dins del marc de les Xarrades ERI, s'han realitzat 8 xarrades, 5 d'elles impartides per investigadors internacionals. Per ordre cronològic,

a l'octubre comencem amb *Gaia Spicciarelli*, de la Universitat de Pàdua, amb la xarrada titulada "Cómo afecta el ruido al rendimiento cognitivo de los niños con necesidades de aprendizaje adicionales: un estudio preliminar".

Posteriorment el nostre company *Ladislao Salmerón* va parlar sobre "Alfabetización digital de estudiantes con discapacidad intelectual" i tanquem octubre amb *Dalila Forni* (Universidad de Florencia) presentant "Leyendo libros ilustrados más allá de los estereotipos de género".

Al novembre va ser el torn d'investigadors pre-doctorals; *Encarna Pascual* (Universitat de València) ens va presentar el disseny i avanços de Tesi Doctoral a través d'una xarrada titulada "¿Qué lee actualmente el alumnado de Secundaria" i *Terje Throndsen*, de la University of Oslo, va

presentar "Scary Numbers (and how Maths Anxiety affects Maths Performance)". Al desembre *Inmaculada Fajardo* va presentar els resultats de l'estudi "El

alumnado con Trastorno del Espectro Autista "lee entre líneas". Durant el mes de gener *Ángel Valenzuela*, del Centre d'Investigació en Ciències Cognitives (CICC) de la Facultat de Psicologia, Universitat de Talca, va presentar "¿Dónde leo y para qué es cribo?: Análisis del medio de lectura, las tareas de escritura y las funciones ejecutivas en el proceso de producción textual y en

la calidad del texto producido en tareas de integración" i *Macarena García-González* (Universidad de Glasgow y Universidad Pompeu Fabra) ens va parlar sobre "La literatura infantil, los temas difíciles y nuestros adultismos".

Formació

De nou, en el marc dels cursos del CEFIRE, s'ha impartit la 3a edició del curs "DUA-A: Pràctica basada en l'evidència per a docents: recursos i estratègies" a càrrec de Marian Serrano i Javier Roca i la primera edició del curs "Lectoescritura per a alumnat amb discapacitat auditiva" dirigit a professionals de la Unitat Especialitzada d'Orientació en Discapacitats Sensorials (CEFIRE Específic d'Educació Inclusiva), dissenyat i impartit per Antonio Ferrer, Nadina Gómez-Merino i Inmaculada Fajardo. A més, Ladislao Salmerón, Amelia Mañá, Laura Gil, Victoria García, Luís Ramos, Pablo Delgado i Lúcia Altamura han dissenyat el curs i materials per al curs "Mejora de la comprensión lectora: retos y propuestas para el aula" Organitzat per l'INTEF (Ministeri d'Educació i Formació Professional) dirigit a docents de primària i secundària.

Professors visitants i estades

Durant aquest semestre hem rebut la visita del Professor Ivar Braten, de la Universitat d'Oslo, qui va realitzar una estada de dues setmanes per a avançar en l'escriptura d'articles científics sobre comprensió lectora. Actualment Ángel Valenzuela, de la Universitat de Talca, es troba realitzant una estada postdoctoral de dos mesos per a treballar en un projecte sobre escriptura

acadèmica i les seues relacions amb mitjà de lectura i funcions executives (<https://cicc.utalca.cl/people/angel-valenzuela-munoz/>)

Comunicación

Financial Times

<https://www.ft.com/content/a727c2f1-a9df-4ab4-a88d-d8830111c65a>

<https://igluu.es/que-la-pantalla-no-te-impida-disfrutar-del-viaje/>

<https://www.magisnet.com/2022/11/ladislao-salmeron-la-pantalla-es-una-herramienta-mas-de-diferenciacion/>

https://www.elperiodic.com/valencia/estudiantado-universitario-mejora-compresion-preguntas-estan-insertadas-texto-final_866441

Marian Serrano-Mendizábal ha sigut entrevistada el programa Pròxima parada de la ràdio de À punt, sobre el consum d'audiollibres i els seus beneficis per a la comprensió lectora.

https://www.apuntmedia.es/programes/proxima-parada/complets/09-09-2022-proxima-parada-quarta-hora_135_1542887.html

